

Historiam pleuritidis et abscessus pectoris cum succedente colica spasmodica et gutta serena et in eam commentarium / ... submittit Johan-Samuel Knisel.

Contributors

Knisel, Johann Samuel, active 1687-1690.
Camerarius, Elias Rudolph, 1641-1695.
Universität Tübingen.

Publication/Creation

Tubingae : Typis Martini Rommeii, [1690]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/byt7x6px>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Quod DEUS bene vertat!

In Perantiqua Academia EBERHARDINA,

Decreto & Auctoritate Amplissimi

Medicorum Ordinis,

PRÆSIDE

DN. ELIA RUDOLPHO CAMERARIO,

Phil. ac Med. Doct. Prax. Profefs. Ordinario, Consiliario

& Archiatro Württemberg. Dn. Cognato, Patrono ac

Præceptore suo æviternum Colendissimo,

Historiam

PLEURITIDIS ET ABSCESSUS

PECTORIS CUM SUC-

CEDENTE COLICA SPASMODICA

ET GUTTA SERENA,

&

In Eam

COMMENTARIUM,

Pro Summis & DOCTOREIS in Medicina

HONORIBUS, Juribus ac Privilegiis legitime

demerendis,

Publico ac Solenni Examini

submittit

JOHAN-SAMUEL KNISEL, Stutgard.

d. Septembr. Anno 1690.

IN AULA NOVA,

Horis confuctis.

TUBINGÆ,

Typis MARTINI ROMMEII.

Quod Deus bene vult

In Editione 4to. ZEPHYRUS 1714

PRINCEPS AC DOMINUS

FRATRE
DOMINUS
NATHAN RUDOLPH CAMERARIO

REPERIARDO

LEUBRITIDORUM

SUS PECTORIS CUM SUC.

CEDENTI COLICIS SPASMODICA

ET CUTTA SERENA

ENNEWELIA AC TECCLA

COMMEMORATIVUM

to 2 annis & Doctoribus in Medicis

Honoribus, Regibus, Principibus, Magnis

in Regibus, Magnis, Principibus, Magnis

JOHANNES RUDOLPHUS CAMERARIUS

LEUBRITIDORUM

LEUBRITIDORUM

THE MARTINI ROMMEL

SERENISSIMO

PRINCIPI AC DOMINO

DOMINO,

EBERHARDO
LUDOVICO,

DUCI

WURTEMBERGIÆ AC TECCIÆ,

COMITI

MONTISBELIGARDI,

DYNASTÆ

HEIDENHEIMI,

AVITARUM VIRTUTUM HÆREDI,

PRINCIPVM GERMANIÆ DECORI,

FIDORVM SVBDITORVM AMORI,

PRINCIPI AC DOMINO SUO

LONGE CLEMENTISSIMO,

CLYPEUM FUTURI REGIMINIS FIRMUM,

STATVM TERRITORII TRANQUILLVM,

et

VITAM LONGÆVAM,

GLORIAM PERENNEM,

FAMAM MAIORUM

VOTIS EXOPTAT DEVOTIS;

SIMULQUE

DISPUTATIONEM HANC INAUGURALEM,

CEV OBSIDEM

DEVOTISSIMÆ SUBJECTIONIS

AC FIDEI

SUBMISSISSIME OFFERT

Humilimus Cliens ac Servus

JOHANN - SAMUEL KNISL.

Σ. ©.

L. B. S.

um de *Disputationis Inauguralis* post superata Examina instituendæ Argumento deliberarem, arrisit Thema quoddam, quod non curiositate solùm, sed & utilitate Medico, qui nisi Practicus hoc nomine non venit, se commendaret. Petii igitur & obtinui ab Excellentissimo Dn. *Praside* (cui pro multiplici favore eternùm me obstrictum publicè profiteor) Ca-

sum, quem brevi *Commentario*, imitabundus in hoc *Cimbricum Æsculapium* Historiam vulneris Thoracici pro- & exponentem, explicare DEO FAVENTE (Cujus gratiam supplex imploro) constitui. Scopus autem, qui est, ut talis commentatio inserviat Exercitio & Specimini solenni ac publico, mox excusat, quod prolixior non sit, Tractatum enim latæ deductiones & prolixæ expansiones cuderent.

Historiam proponendi Casus *ex Literis*, quarum contenta in vernacula scripta Latio idiomate sequuntur, unà cum medicamentis percipies.

Ex Epistol. 1.

Parens meus per aliquot dies tussi laborarat, ad quam tollendam varia communiter adhiberi solita tam Electuaria, quam Syrupos & Rotulas assumpsit; cum autem iter frigida & pluviosa hac tempestate per triduum fecisset, vino sub isto tempore usus acido, austero, tertio itineris die rigor cum succedente calore valdè intenso Ipsum invasit, tussis aucta fuit ita, ut domum redux nunc per biduum lecto affixus teneatur cum cephalalgia, dolore lateris punctorio, difficilima respiratione, lassitudine insigni, siti intensa; à tussi vehementissima totum corpus concutiente, capitis dolorem, dyspnœam & lassitudinem augente torquetur, eaque adhuc valdè siccæ, post diuturnum

enim tussiendi laborem paucissimum sanguinis modò sinceri, modò liquori seroso striatim mixti ejicit. 12. Mart. St. nov. 1690.

Commentarius.

T H E S I S I.

NE mireris, L. B. non recenseri ordine Medico, in voluminibus Medicorum sive Præcepta sive Casus particulares describentium observari solito, causas & symptomata affectus, qui ægrum lecto tenet. Nam & hoc inter alia est, quod in Medico praxin exercente illud, quod *Crato* Medicum facere sed dici non posse vult, requirit, quod nos *Prudentiam Præcticam* esse dicimus, dum relationes, non ut in libris, fiunt, dum Medicus ex nimis concisa, obscura, inconvenienti relatione sive ore sive scriptis facta divinari ferè de speciali affectus idea & causa cogitur, & prudenti circa hanc deliberatione multa ex sana ratione & experientia supplere opus habet, quò postmodum debite indicanti formato indicatum opponere ejusque executionem per materiam legitimam actui dare valeat. Ceu autem talis ratio sæpè mutila prudentem requirit Medicum: ita e contra aliquando Medici primùm vocati relatio, dum præconceptam opinionem præsupponit & ipsi singula accommodat, accedenti & in consilium post vocato non levem in suppeditando tali ponit obicem.

II.

Tussim hanc induxit serum ex glandulis per oscilla vasorum & ductuum minimorum utriusque generis exudans, tam in vesiculari pulmonum substantia, quàm bronchiis, asperæ arteriæ capite ac faucibus irritans, fibras in crispaturas & istum motum ope aëris expulsum adigens; quæ crispatio seu contractio per istum motum quasi per circulum eò magis ex glandulosa ista substantia serum exprimit. Serum autem, quod in *Ægri* corpore prædominabatur, majori copia per *Austrinam* humidam & pluviosam hyemem prægressam genitum, ac cumulatam, verno tempore tum ob familiarem ipsi motum, tum ob continuantem talem tempestatem agitatam, & ut vim nocendi sui juris factum actu in debiliores ab ipso aëre inspirato læsas partes dictas exeret, dispositum fuit. Pulmonibus igitur cum vicinis, quibus cohæret & adalligatur, partibus jam dum à sero tali infestatis cum ab itinere per tempestatem accusatam præsertim frigidiorum justo, à vino acido austero affluentem pro nutritione ipsorum sanguini debi-

tus denegaretur refluxus, sanguis tam in vasis quam extra illa sive in cavitate sive in fistulatis fibrarum ductulis ob viarum occlusionem stagnans (non dicimus concretus aut coagulatus) fervidior, acrior fit, effervescendo se expandit, majus in pulmonibus & pleura spatium quærens ipsorum substantiam simul attollit, intumescere facit; ejus enim particulae diversae extra locum naturalem detentæ, secretæ, evolutæ, ab invicem secedentes ob disproportionem fibrillas nerveas irritant, ab invicem solvunt, unde impetuosus spirituum & fervidioris sanguinis rapidior motus magis magisque cumulatus & auctus; imò, ut Quidam loquiamur, seminum continet inflammationis sanguis subsistens. Hic enim ad pleuram & pulmones affluens non debite reiectus subsistit, incalescit; tùm effervescens expandens sese ipse, tùm ob hunc dictarum modò partium particulae activæ sese similiter moventes, expandentes hanc producant inflammationem. Ipsæ verò totius Mæ. Sæ. particulae ob transpirationem per illud iter prohibitam, crasin ac texturam sanguinis à vino acido austero mutatam, seri p. n. prægressam dispositionem, præsertim verò sulphuræ ebullitionem actæ qua mixtionem turbatæ post rigorem totius corporis p. n. calorem & alias molestias induxerunt. Peccarunt itaque fluida, spirituosæ fervore, motu nimio, humorosa, sanguis quantitate & qualitate, seu particulis fervidis, acribus; serum, partim visciditate viam intercludens, partim acrioribus tenuioribus particulis, simul & motu tam nimio, quàm imminuto, quæ diversas partes totius massæ; solida, fibrillarum usiusque generis dyscrasia & textura. Quò multum contulit non solum tempus frequenter generans pleuritidem, sed & epidemicum tùm in districtu certo grassans ale malum. Remotiores causas infra videbimus.

Et hinc *Pleuritis cum febre continua non sine malignitate*, quod præscripta docent symptomata. Cephalalgia enim, sitis intensa, maxima virium dejectio, grassans tunc & epidemicum malum ac p. n. corporis calor ac æstus, quod modò dicta indignant, istam ferim, & hæc cum dolore lateris punctorio, difficillima respiratione, & tussi quid sanguinis extorquente pleuritidem significat. *Ecce! ideam, Subjectum, Causas & Signa Affectus.*

Responsum Medici.

Affectus, qui Dominum Ægrum tenet, est Pleuritis, in hac ætate periculosissima. Utetur meo tenui consilio medicamentis, quæ

ex pharmacopolio lator harum unà afferet, modo sequenti: Pulveris assumat quovis trihorio tantum, quantum cultri cuspis ter capit, cum 4. cochlear. Aquæ seu Mixturæ: Species pro decocto coquantur in Aq. fontan. Mensur. ij. Colatura inserviat potui ordinario. Unguento latus dolens imò totum pectus calidè repetita vice illinatur. Aer cubiculi sit modicè & æqualiter calidus; absint cibi acres, acidi.

III.

Responsum Medici non exposuit prolixè causas tam proximam quam remotas, non determinavit Ideam affectus, non ipsius genesin deduxit. Nec enim è re Ægri semper est, talia detegere, cum vel Ipse, vel Adstantes, vel Medicastrum uno vel altero arrepto variè peccent sciolis; imò Medico frequentiori Praxi fatigato tempus non suppetit prolixas tales exarandi literas. Aliquando tamen & necessarium est, & decet. *Prognosis* in omni pleuritide propter affectum duplicem, partis teneritudinem, causæ ferociam & actionis potissimum læsæ, respirationis nimirum, nobilem necessitatem periculum non leve prædicit. Cum autem debitè secundum Methodi veræ leges tractantur, qui infra 50. annum sunt, plerique & ex singulis plurimi per DEI gratiam salvari solent. At in tali, quali Æger est, ætate summè periculosus est affectus non ob causas solùm dictas, sed & potissimum ob magnum causæ à naturali constitutione recessum. Aliquando tamen & senes licet rarius hunc superare morbum in hoc & aliis Casibus quibusdam observavit Exc. Dn. Præses.

IV.

Medendi Methodus suasit, ut sanguis fervidior, acrior, impetuosiùs motus temperetur, mitigetur, coërceatur, invertatur, restinguatur, educendo per transpirationem imminuatur, compescatur, stagnans & serum & sanguis educatur per vias hinc aptas, per expectorationem promoveatur, discutiatur, vires sustententur, dolor leniatur, partes affectæ liberentur, muniantur. Medicamenta igitur requirebantur, quæ sanguinis ebullitionem, æstum mitigarent transpirationem promoverent, simul & anocathartica, arteriaca, ut Quidam vocant, expectorationem juvantia, quæ nimirum hic sanguinem æstuantem, bullientem, concitatiorem, nimis expansum in pulmonibus & vicinis partibus restinguunt, refrenant, temperant corrigunt, serum tenuius effervescens ad expectorationem dispo-

nunt

nunt, ut Veteres loquuntur, coquunt, viscidius resolvunt, incidunt, ficciores fibras humectant, potissimum verò, quæ lævigantibus, mucilaginosi, roscidis dulcibus particulis membranas, vias, ductus lubricant, leniunt, lævigant, & ita tam subsistens serum quam sanguinem expectorari faciunt, fauces & tracheæ latera ab aëre frigido & sero acri defendunt. *Modum medicamenti utendi* tam quæ tempus quàm quæ quantitatem accuratè observandum præscripsit, cum multum ad consequendum medicamentorum effectum conferat debitus tam ab Ægro quam ab Adstantibus circa medicamenta observatus ordo.

V.

Potum propinavit ordinarium eo ipso à mensa exesse jubens vinum. Hoc enim sive acidius & vilius, sive generosius, imò quodcunque nocet. Acidius vi sua adstrictoria expectorationem hinc tam necessariam sufflaminasset, generosius sanguinis æstum, & inde orta symptomata intendisset, imò quodcunque particulis suis spirituosus inflammationem & febrim auxisset. Nec latet nos, Vini Patronos objicere quosdam ægros à vini usu in tali affectu adjutos. Verùm. 1. Quod non statim actu nocet, juvare dici non potest. 2. Quod in parva quantitate non nocuit, pro potu ordinario contra tam intensam sitim concedi non potest. 3. Quod extra ordinem in non assuetis aliquando medicamenti vicem egit, id semper & pro ordinario remedio in usum ducendum non est. Sed & hic Exceptio locum habet; Hinc Medicus huic ægro non expressis verbis omnem vini interdixit usum, tacitè, si desideraret, ob consuetudinem & ob senium connivens, sed parca quantitate. Injunxit ut aër cubiculi sit modicè & æqualiter calidus, difficilimè enim respirantes ab intenso circumflui aëris fervore multum læduntur. Inæqualitate autem ipsius magno ægrorum damno in talibus affectibus peccatur, dum conclave modò nimis fervet, & hinc æger magis turbatur, spiritus absumentur, & dolores augmentur, mox sive ægri impatientia, sive adstantium negligentia non solum non tepet, sed friget, unde utraque hic utilis evacuatio per expectorationem & transpirationem impeditur. Cibi acres, acidi quam facile malum auxissent, primo mox intuitu patet.

Medicamenta fuerant:

Rx. Spec. diarr. simpl. C. C. phil. calc. Matr. perlar. preparat. pulv.

*pulv. alexipharm. Dn. Præs. aa. zj. Sacch. cand alb. zij. M. f. pulv. D. R. Aq. card. mar. bellid. a. Zij. Conf. Alkerm. compl zij. Syr. violar. zvj. M D. R. Spec. decoct. hord. Zij. pectoral. z B. C. C. ust. zvj. Fl. papav errat. Mj M. f. a. S. Stuck zum Trancf. R. Vn-
guent. anodyn. zib. D. S. Nüsserliche Salb.*

VI.

*Medicamenta præscribens Medicus respexit ad supra ex Me-
thodo medendi formata Indicantia. Ut enim transpiratio promo-
veretur, malignitas infringeretur, particulæ acriores fervidiores mi-
tigarentur, restinguerentur, inverterentur, C. C. phil. calcin. Mat.
perl. præp. aq. card. mar. spec. decoct. hord. fl. papav. err. C. C.
ust. præscripta fuerunt. Ob malignitatem simul quid additum fuit
pulv. Alexipharm. Dn. Præs. & absorbentia & penetrantia, atte-
nuantia, aromatica continentis, cujus ingredientia reperies in *Consi-
lio contra febres malignas Germanico, hoc anno Stuttgartiæ typis im-
presso. Ut serum cum sanguine expectorationi aptum redderetur,
membranæ ac ductus lubricarentur & ita expectoratio promoveretur,
in usum ductæ fuerunt species diaireos, quæ ex sacchar. cand.
alb. & speciebus diatragac. frig. constant recipientibus Tragacant.
alb. gumm. arab. Amyl. glycyrrhiz. sem. 4. frig. maj. papav. alb. &
sacch. penid. hoc elogio inter alia decoratis: Usus frequens est in
omnibus pectoris & pulmonum noxis à calida & sicca causa ortum tra-
hentibus, pleuriticis, ac siti immodica, quam pulmonum calor invexit,
conferunt. Accedit hinc rad. ireos Florentin. ut, si quid, quod in hac
ætate contingit, viscerum junctum sit, attenuetur, aqua bellidis, card.
mar. (quem specificè contra pleuritidem commendare solent) sy-
rup. violar. flor. papav. errat. decoctum pectorale, quod passulas,
sebesten, jujub. &c. ut in dispensator. Augustan. videre est, continet
junctum decocti hordei hinc frequentissimè usitati speciebus, quæ sunt
hordeum, passul. minores, cinamom. rad. cichor. liquirit. sem. anis.
flor. rosar. pallidar. violar. & unguent. anodyn. Augustanor. ita,
quod dolores quacunque in corporis parte mitiget, dictum. Ut
spiritus virium sustentaculum restaurarentur, auferentur, Confectio
alkermes completa addita fuit.**

Ex Epistol. 2.

*Tussis hætenus de die in diem aucta, continuo per mediam,
inte-*

integram horam. imò bihorium perdurat, tam vehemens, ut ad lipothymiam usque vires dejiciat, eamque valde crebram. Expecto-
ratur sanguis, sed parvus: dolor punctorius, dyspnœa, calor, sitis
& reliquæ molestiæ perseverant, singula vehementiora. 15. Mart.
fl. n. 1690.

VII.

Ecce! frequentissimum patientiæ Medicorum Objectum, dum
nimirum æger & adstantes vix per diem continuato medicamento-
rum usu malum nondum sublaturum, morbum à Medico non debite
cognitum, medicamenta proficua præscripta non esse conquerun-
tur, non perpendentes, ceu omnia ita & sua tempora habere morbos,
seminia morborum diu latitantia antequam erumpant, maturescant,
ut Quidam loquuntur, agere radices non mox extirpandas. Æger
hic acceperat medicamenta 13. Mart. 15. jam, cum usus ipsorum
absolutus nondum esset, denuò advolant literæ de augmento mor-
bi. Ista symptomatum intensio, lipothymia, & expectoratio hucus-
que tam parca causæ vehementiam, & partis obsessæ magnam læsio-
nem indicant, ipsum nimirum liquorem sive serum aut mucum cum
sanguine alias in tali affectu per expectorationem excerni solitum par-
tim non debite secerni sed manere crudum, id est, secretioni ine-
ptum, partim stagnare, detineri, unde *Abscessus* indicium desumi
potuit. Sanguis enim tam in minimis vasis effervescens, turgescens,
quàm per vehementissimam illam tussim ex vasorum oscillis expressus
& collectus stagnans quàm particulas suas ab invicem secedere & à suo
vigore, crasi, textura, consistentia deflectere cogitur.

Responsum.

Periculum nuper indigitatum majus reddunt lipothymia. Me-
dicamenta, quæ denuò præscripta, adhibeantur seq. mod. Syrupi si-
ve Eclegmatis sæpius quid, pulvis & mixtura, ut priores, aqua sive
mixtura confortans quantum 2. 3. cochlearia capiunt, frequentius
sumatur: Emplastrum lateri dolenti applicetur.

VIII.

Tam causæ intensio pertinax, quàm partis læsio magis magis-
que confirmata utiq; magnum indicant periculum & quidem, ob spi-
rituum absorptionem ac dissipationem, majus quam antea; defectus
autem spirituum inductus fuit tum ab ipso morbo duplici, tum à ni-
mia ista per tussis ferociam corporis concussionem, tum à vigiliis per

morbum & tussim inductis. *Eclegmatis* præscriptionem improbare possent, qui nihil penitus per asperam arteriam pulmonibus communicari censent, potissimum persuasi illa violenta expulsionem, quæ vel minima mica aut guttula inter edendum aut bibendum illapsa concitat. Verùm 1. Quin aliquid lubrici lævis secundum membranarum continuitatem ceu mucus oblinens leniter non violentè delabatur, irrepit, impossibile non est. 2. Assumptis bechicis mox ex ipsis pulmonibus quid educi non solum æger sentit, sed & stertor ac alia probant. 3. Multum quidem per has vias immediatè non comunicatur, attamen & in exigua quantitate sed successivè & sensim illabens aut descendens suum edit effectum tale Eclegma. 4. Posito, non concesso, nihil ad pulmones per istas vias pervenire, istum tamen ichorem, aut succum, qui in capite asperæ arteriæ & faucibus hæret, tale medicamentum ad expectorationem disponit, cujuseductio per continuitatem tunicarum & per istius motus expulsi pulsum etiam illum ex pulmonibus promovet.

Medicamenta.

℞. Lohoh. san & expert. ℥i. Syr. viol. papav. err. an. ℥i℥. Diacod. liquid. Montan. ℥vj. M. D. S. besonderer Safft. ℞. Spec. diatrag. frig. ℥i℥. C. C. phil. calcin. ℥iij. Sacch. cand. alb. ℥ij. M. f. pulv. D. ℞. aq. bellid. papav. errat. farfar. an. ℥ij. Syr. jujub. papav. errat. an. ℥℥. M. S. Wasser zu dem Pulver. ℞. aq. borrag. bugloss. a. ℥iij. Conf. Alkerm. compl. ℥i℥. Syr. borrag. ℥vj. M. D. S. stärkend Wasser. ℞. Empl. de melilot. ℥iij. D. S. äußerlich Pflaster. Decoctum ordinarium paretur ex hordeo, oryza, passul. liquirit. sem. fœnicul. C. C. ust. fl. papav. errat.

IX.

Lohoh sanum & expertum morbis calidioribus & tussi calidæ suspectum reddi novimus. At & hîc pro visceri in hac ætate sine dubio præsentis attenuatione quid necessarium fuit; imò à suspitione illa hoc medicamentum multum liberari censemus, quando perpenditur, illa attenuantia, calidiora ingredientia, cinamom. hyssop. calaminth. sem. anis. fœnic. non cum vino sed cum aq. fontan. infundit hacque destillando abstracta ex pineis, amygdalis emulsionem extrahi, & huic sacchar. cum pulv. liquirit. tragacant. gumm. Arabic. & amyl. misceri. Papaveracea non solum in genere, sed & in specie papaveris

veris erratici flores valdè, potissimum diacodium liquidum Montani, in quo, præter capita papaveris albi cum seminibus, siliquarum dulcium & liquiritiæ particulae ac Sacchar. cand. rubrum continentur, multum commendantur *contra tenues & acres rheumatismos pulmones & asperam arteriam tentantes & continua tussi vigilias excitantes.* C. C. phil. calcinat. directum fuit tam contra acriores fervidiores particulas mitigandas, infringendas, quàm ad promovendam transpirationem. In dispositione tali tenuioris, expuitioni, ad expectorationem minus apti seri & sanguinis, juvabat insuper cum aq. farfar. syr. d. jujub. Mesuæ, quem commendant ad *tussim siccam, arterie asperitatem, omnesque thoracis & spiritalium partium morbos, a fluxionibus calidis ortum habentes.* Quibus subscribimus, non sola moti Authoritate, sed & ipsis Ingredientibus eorumque textura ac agendi modo. Externè suum contulit Symbolum Emplastrum de meliloto, emolliens, humectans vi emplastica calorem fovens, Spiritus colligens, discutiens, ac impedimenta expectorationis, & si necessaria, suppurationis removens. Conf. Alkerm. compl. c. aq. borrag. & bugloss. emendationi, mitigationi & virium sustentationi adaptata fuerunt. Ingredientia decocti ordinarii utrique supra dictæ Indicationi satisfactura fuerunt præscripta.

Ex Epistol. 3.

A strenuo medicamentorum nuperorum usu cessavit vehementia tussis, remisit calor & sitis, sed cum tussi mediocri nunc ejicitur sanguis, parum purulentus, potissimum corruptus (*verdorben*) valdè copiosus, foetidissimus, ita, ut non *Æger* solum, sed & *adstantes* præ foetore virium exolutionem patiantur: Lassitudo sive virium dejectio magna adhuc est. 3. April. st. n. 690.

X.

Dum pus fit, dolor & febris oritur, *Senex Noster* dicit. In hoc casu, dum suppuratio sanguinis non expectorati, ut tunc fieri solet quando non ejicitur, erat in via, fervor ille, calor ac agitatio aderant, cum autem pus non, autem valdè parcum genitum sit ob ipsarum particularum ineptitudinem, alia accessit sanguinis mutatio. Sanguis tam extra locum quàm extra debiti vigoris ac craseos limites dejectus, in pristinum statum reduci non amplius aptus, cum inflammationem peperit insignem, in statum talem, qualis cum *ægri* commodo fieri potest, deducitur, ac quâ suas particulas alteratur ut pus evadat, spirituosus po-

tiffimum ejus particulis avolantibus, oleosis & reliquis quocunq; modo unitis. Cum autem hîc sanguis nec per sputum ejectus, nec in pus potissimum partem transmutatus fuerit, aliter corruptus fuit; putredine enim insigni & penitus corruptiva à suo statu degenerans illum fœtorem contraxit, qui fœtor ceu oritur à corporis parte spiritibus penitus exuta, ita reliquis adhuc in corpore præsentibus spiritibus valde inimicus est, talisque sanguis non tam sanguis quam cadaver ipsius putrescens dicendus est. Tussis vehementia remisit, quia sub corruptione illa sanguis quâ consistentiam mutatus expuitioni aptior nunc est.

Responsum.

Periculum, quod tussis & quorundam symptomatum remissio extenuant, è contra materiæ s. sputi hætenus ejecti conditio valde exaggerat. Conducent medicamenta præscripta ad instructionem sq. Manè vesperi & noctu pulver. quantitate tali, qualem tres cultri apices largiores capiunt, cum jusculo calido, Electuarii sæpius tantum, quantum castaneam æquat, & Aq. s. mixtur. 2. 3. cochlear. interdum capiat Dn. Æger.

XI.

Cautelam hinc desumere licet Practico necessariam. Non rarò contingit, ut in Pleuriticis remittat tussis, cesset calor & sitis; Sin autem expectoratio non præcessit, fidendum non est; Varias enim tunc istud, quod expectorandum fuisset, quærit vias, quas si non invenit, partes quæ ipsi hospitium præbent, rodit. In hoc casu tandem perrupit corruptus ille sanguis copiosus, fœtidissimus periculum minitans haud leve tam ut signum quam ut causa; Priori modo, dum indicat texturam & conditionem ipsius sanguinis talem fuisse, ut expectorari, in pus verti non potuerit, quod a causæ pertinacia & spirituum defectu oritur. Posteriori modo, quia acrimonia pollet talis corruptus cruor rodendo depascens solidas partes, humorosas verò inficiens simili labe & caractere, quia fœtor ille spiritus vehementer dejicit. Indicat simul hîc periculi magnitudinem magna illa perdurans lassitudo. Præscripsit Methodus medendi Medico sub tali rerum statu, ut omni modo citam istius corrupti sanguinis reductionem per viam, cui natura jam insistit promoveret, ac ita partes affectas in se teneras non solum ab inquil-

no nocivo liberaret, sed & contra ipsius rodentes particulas muni-
ret, tam ipsas oblinendo quàm ista minima mitigando, temperando.

Medicamenta.

*Rx. Gelatin. compos. Dn. D. Camerar. ziiij. D. pulv. Rx.
Elect. resumptiv. Syr. d. jujub. a. ziss. Conserv. bellid. ziiij. M.
D. S. Lattweg. R. aq. scabio. bellid. violar an zj. Conf. Alkerm.
compl. zj. Syr. bellid. zvj. M. D. S. Innerlich Wasser.*

XII.

Dicta Methodi præcepta seu consilia executus est Medicus
Gelatina sua composita, quæ ex variis ossibus & cornibus paratur,
transpirationem juvans, expectorationem lubricitate facilitans, glu-
tinositate acrimoniam obtundens, partes muniens, absorptione cor-
rigens, nec spiritus refocillandi vi destituta: Electuario resumptivo
hic officinali, quod paratur ex pulpis rad. farfar. passular. minor. &
major. cum saccharo coctis, additis Cort. citr. amygdalis, cinamo-
mo, garyophyll., spec. diatr. simpl. diamb. aromat. ros. flor. sul-
phur. & Bol. armen. adeoque singulis modò dictis indicationibus
satisfacere valet; Nec acriora, calidiora, aromatica terrere debent,
cum in exigua adsint quantitate, simul hic pro spirituum restaura-
tione necessaria; Cui accedit, quod syr. d. jujub. & conf. belli-
dis in magna quantitate juncta sint; Dicta conserva, syrupis, aquis
& confectione Alkermes compl. de quibus in prioribus jam dictum.

Ex Epistol. 4.

Parens meus per DEI gratiam ope medicamentorum ab ista
molestissima tussi, excretionem foetentis humoris copiosi, intenso
calore liberatus, officio suo iterum fungi per tempus valuit. Quatri-
luum est, quod officium ad iter per vias inæquales salebrosas, mon-
anas, cum equo successorie gradiente ad aliquot milliaria ipsum
degit, à quo redux, nunc torminibus ventris tendentibus, rodenti-
bus, pungentibus, varie lancinantibus misere torquetur, ut modò
umbilicus ad posteriora retractus foveam formet, modò abdomen
instar tympani tensum sit, modò tumores inæquales pugni magnitu-
dine hic & ibi monstret. Conqueritur simul de alvo occlusa, ut
ec flatus transeat, de cardialgia, vomitu, anorexia, siti, vigiliis inten-
s; si vel per horulæ quadrantem obdormit, terroribus frequenti-
bus totum corpus concutitur. 13. Maji, st. n. 1690.

XIII.

Habuit æger cum suis, habuit & Medicus, cur *DEO benignissimo Sospitatori* agerent gratias, pro liberatione ex tam periculoso statu. Sed ut constans est in orbe inconstantia, ita & hic vix elapso spatio menstruo bigæ morborum priori successit *Colica*, quod ista tormina Ventris, & quidem *Spasmodica*, quod retractio umbilici ad posteriora, abdominis tensio, ejusque varii hinc inde tumores, corporis concussio, alvi oclusio, cardialgia &c. juncta docent. Nec enim, ubi dolor etiam enormis, statim spasmus, nec ubi spasmus, statim dolor est. Particulæ nimirum peccantes, quantitate, qualitate, id est acrimonia disproportionata, simul singulariter irritante, vellicante, acrimonia nimirum sulphurea, salina, varia, non simplici, sed variè misceri ac succedere solita, motu nimio, imminuto & loco, hærentes, tam in spirituosus ac flatulentis, quam massa sanguinea & lymphæ, potissimum verò in saliva, liquore gastrico, cibi reliquiis, chylo, succo pancreatico, bilioso, & mucositate glutinante intestinali hostiles, spiculis armatæ, dum in fibrillas intestinorum non coli solum sed & tenuium agunt, propter disproportionem illam reagentium, annon & membranarum à mucositate denudationem, continuitatem solvendo, crasin mutando, texturam turbando, dolor iste, tormina illa colica dicta (quod nomen tenuia intestina tanquam subjectum non excludit) excitantur; dum præter talem solutionem accusatam ipsas etiam, quia in singularem acrimoniæ gradum exaltata, irritant, vellicant, laceffunt, spasmodicæ in intestinis & vicinis partibus tractiones, corrugationes, tensiones, motiones sequuntur, non quidem motu isto contractorio naturali, sed p. n. vario comprimente, extendente, crispante, convulsivo, hostile illud amoliri conante. Nec enim vicinæ partes, cum quibus intestina per communia vasatam nervinam quam sanguineam, tam lympham, chylum, quam alios succos naturales vehentia, per fibras, membranacea ligamenta & contactum nectuntur, ut sunt mesenterium, ventriculus, pancreas, cystis biliaria, renes, ureteres, vesica urinaria, peritonæum, muscoli & membranæ abdominis, penitus immunes hinc esse solent. Genitæ fuerunt istæ heterogeneæ laceffentes particulæ, vitio non viscerum solum, sed & glandularum in genere & in specie intestinalium, suo officio non debite fungentium; Detentæ antea in M^o S^o vel liquoribus dictis, postquam à corrupto illo sanguine in morbo

prior

iori miasmata tali caractere tineta refluentibus & sanguini & lymphæ fuerunt communicatæ, istam simul debentes tincturam; agitata, in apricum deductæ, secretæ, è vaginis extractæ à motu il- violentiori, diuturno. Nec enim, quod remedium hujus affectus nit *Sydenham*, etiam, sed alio agendi modo, causa ejusdem esse ne- it.

XIV.

Ex tali ergò causæ descriptæ in subjectum dictum actione ista cuta fuerunt symptomata; Tormina Ventris oriebantur tenden- , à flatibus, à tensis spasmodicè per acrimoniam irritantem fibris, dentia, à minimis istis acribus, salinis ad acidi indolem acceden- bus, pungentia, à sulphureis potissimum moleculis, variè lancinan- , à variantibus causæ aculeis. Retractus fuit umbilicus modò istam præsentavit foveam ob mesenterium, partes, quibus alli- tum est, retrahens, modò abdomen tensum, modò pugnum æmu- tes tumores apparuerunt, à variis nervearum fibrillarum irritatio- bus, carnearum tensionibus, tractionibus, crispationibus circum- lutionibus, accedentibus in hoc negotio flatibus incarceratis. Quæ simul causa, ut alvus penitus occlusa fuerit, nec flatibus, qui si- ul rodendo, lacerando lædunt, transeuntibus. Concussio ista cor- oris sub somnum non solùm terror aut ipsius effectus ob spirituum onfusionem fuit, sed & spasmodica quassatio: Adfuerunt præte- a cardialgia ob accusatas acres particulas ventriculum quâ orifi- a potissimum lancinantes: Vomitus ob actum ipsum per illas in- asmodicum expulsivum motum: Anorexia ob ejusdem liquorem- stricum à spirituosa sua ac blanda vellicandi vi dejectum: Sitis ob andæ lymphæ in faucibus, palato, ac linguâ defectum, inductum m ab exiccantibus particulis ibi hærentibus, quàm à dolore, & vigi- s: Somnus deficiens ob tormina enormia spirituum quietem tur- ntia, ipsos revocantia, ob liquorum naturalium blandam & rosci- m crasin amissam.

Responsum.

Doloribus & symptomatibus his vehementibus opponan- r transmissus ex Pharmacopolio pulvis, quovis trihorio quantum apic. cultri largiores tollunt, cum aq. chamomill. & ceras. nigr. umendus, Mixtura sæpius 2. 3. cochlear. quantitate haurienda, unguen-

unguentum abdomini frequenter calidè inungendum, & clysteres crebriùs applicandi ex modò lacte, modò cremore hordei, modò juscul. carnis cum mell. vel simplic. vel anthosat. vitell. ov. butyr. & ol. lini. Potui inserviat decoctum ex aq. fontan. hordeo visc. quern. & sem. fœnicul.

XV.

Condoluit Ægro Medicus post tot superatas molestias & elutionem ex tanto periculo de novorum ferocia dolorum, deliberatione secum instituta formans indicata, nimirum particulas istas accusatas imminuendas, corrigendas, mitigandas, temperandas, demulcendas, immutandas, infringendas, tam spirituosas quàm humorosas in naturalem statum reducenda, solidasque partes roborandas sive muniendas, fibrillas debitæ figuræ, situi, laxitati & motui naturali restituendas esse. Aqua chamomillæ calorem fovendo, flatus discutiendo, blandis suis particulis demulcendo, oleosis obtundendo, cerasorum nigrorum, minimis nervos roborantibus & mitigantibus profuit. Tam lac quàm cremor hordei, aut carnis jusculum cum vitello ovj, butyro & oleo lini demulserunt, obtulerunt, mitigarunt humores acres, partes nerveas blandis oleosis minimis & actuali calore foverunt, refecerunt, muniverunt: mel sive simplex sive anthosatum abstergendo & fibras roborando juvit: præsertim talia non semel, sed crebriùs injecta, tanquam blanda, non violenta. Decoctum Ordinarium, quia vinum, ut mox patebit, noxium, constabat ex hordeo mitigante, temperante, visco querno absorbente, infringente acrimoniam, nervis potissimum amico, & ipsos irritatos pacante, semine fœniculi omnibus dictis indicationibus modica sua quantitate exequendis prudenter dicato. Mirari quis posset inconstantiam Medici in priori affectu vinum connivendo indulgentis, hinc verò penitus interdicens. Sed, qui considerat, si quidquam, vinum esse, quod moleculas spasmos excitantes exaltet, magis ad talem affectum inducendum disponat, illud quod secutum est, ut mox percipiet, non mirabitur.

Medicamenta

℞. pulv. anticol. D. D. Camerar. ℥℞. spec. cordial. tempe
 rat. ℥j. M f. pulv. D. ℞. aq. 4. cordial. a ℥j. ℞. Conf. Alkerm. compl. ℥j.

*Syr. arantiar. ʒvj. M. D. R. Unguent. clysmatic. ol. chamomill.
an. ʒvj. M. D. S. Hüſſerliche Salb.*

XVI.

Inter medicamenta hæc pulvis iſte anticolicus ex Cryſtall. montan. præparat. C. C. uſt. præparat. Raſur. ebor. & Sale chamomill. conſtans acria illa varia abſorbendo, ſaturando, deſtruendo, invertendo, ſubintratione immutando enervavit, etiam inſenſibiliter educendo imminuit; Species cordiales temperatæ tam dictum pulverem in iſto ſcopo adjuverunt, quàm in modica iſta quantitate ſpiritibus & nervoſis partibus robur, ſolamen afflârunt & tranquillitati ipſas dederunt, ac flatus diſcuſſerunt; aquæ ex roſis, violis, flor. borrag. & bugloſſ. diluendo peccantes particulas infregerunt, ſpiritusque vigori & ordini reſtituerunt; ſyrupus è ſucco arantiarum variis ex cauſis, præſertim inverſiva acrium & carminativa vi ſe commendavit: Confectio Alkermes complet. ſingula talia variis ſuis particulis & fixis & ſpirituofis juvit: Oleum chamomillæ & unguent. Clyſmaticum ex malv. bismalv. branc. urſin. parietar. ꝯal. radic. alth. lil. alb. flor. Chamæmel. melilot. & butyr. recent. emolliendo, leniendo, digerendo dolores leniit, flatus diſcuſſit, partes læſas calore blando fovit, præſertim nerveas, varièque criſpatas figuræ ac ſitui debito reſtituit.

Ex Epistol. 5.

Convaluit Parens meus quarto die à nupero dolorifico ventris affectu, laſſus aliquantum, ſed quæ cætera ſanus, deambulans, ſuis negotiis & frequentiori ſcriptioni incumbens. Triduum autem eſt, cum poſt largiorem vini generoſi uſum tormina iſta intenſiſſima cum alvi conſtipatione & prioribus moleſtiis redirent, quibus purgans medicamentum ex foliis Senæ & Rhabarbaro (ſed abſque ſubſecuto effectû, alvo manente occluſa) Clyſteres, aq. chamomill. & ceras. nigr. & decoctum oppoſuimus. Heri hora matutina 5. ſubitò deliquium Ipſum, ut nobis videbatur, dejecit, inde loquebatur incongrua, oculos cornu æmulantes fixos tenebat, ſe nullum hominem, nec alia objecta coram videre, cernere autem per totum cubiculum ubivis elegantiſſimos flores, nihil aliud præter tales agminatim copioſos ſuis obverſari oculis, referebat. Circa veſperam autem rediit prior

debilitas, comitante mox totali cœcitate, oculis licet apertis & præter serenitatis defectum nullum vitium monstrantibus, hucusque perdurante, ut ne lumen quidem percipiat, cum turbatione etiam capitis, ut vix imò non, ubi sit, recordari possit, querulus de talibus molestus. 3. Jun. st. n. 1690.

XVII.

Quartus, quintus communiter, aliquando septimus dies est, quo remittere ista solet Colica. Liberatus ab ista Hic Æger in recidivam incidit, hoc enim affectui huic valdè familiare est, ut licet ablatus penitus videatur, tamen, non præstitis præstandis non solum quæ medicamenta sed & Res Non-Naturales, facile redeat & quidem majori cum ferocia, certas aliquando periodos observans. Occasionem recidivæ huic dedit largior vini generosi usus. Profectò, qui accuratè, prout fieri debet, singula in talibus affectibus pensitat, observabit, quid vinum in cudendo hoc malo valeat, ut jam è Veteribus Medicis aquæ potum contra ipsum commendaverit, nec solum in productione morbi tantum valet, sed & in morbi præsentis jam geniti intentione, auctione, exaltatione, ut, si Æger isto decumbens non abstinat à vino, & spasmos & paresin contrahat. Quod & de purgantibus experientia non simplex testatur, quæ si in hac colicæ specie exhibeantur, felix erit æger, si non varii spasmodici motus aut Epilepsia ipsum prehenderit & paresis secuta fuerit. Cum econtra quando hæc Colica absque purgantibus modo antea indigitato tractata fuerit, nec epilepsiam nec paresin junctam aut subsequutam fuisse docuerit Eadem; hinc & observamus, rarò tum purgantia alvum solvere, frequenter autem dolores intendere. Non solum causa morbifica evacuationi tali tum temporis adhuc inepta est, sed & per purgans ejus determinata acrimonia, fervor ac effrænis ferocia augetur, dolores intenduntur. Clysteres, aqua chamomill. & ceras. nigr. cum decocto non juvarunt, sicut antea; quia adhuc principium est morbi, in quo tamen, ut sensim causa morbifica corrigeretur, necessaria fuerunt, quia purgantia causam multum exaltarunt.

XVIII.

Affectus autem, qui Ægrum dejecit, non, ut Filia Dn. Ægri scribit, deliquium fuit, sed *Convulsiones internæ*. De His licet valdè pauca dicant aut scribant Authores, tamen per frequentes ista sunt.

sunt, in externis aliquando nullo signo, aliquando rigiditate tensiva se prodentes. Cum enim in hac recidiva à causis dictis egerit illa singularis acrimonia sive adversitas multum aucta, aucta fuerunt etiam symptomata spasmodica in internis potissimum partibus, dum non solum illa fibrarum tensio, crispatio, corrugatio, motio varia spirituum per nervos debitum influxum variè impedivit, depravavit, sed & ipsi spiritus (nam hos nunquam absque partibus quibus affluunt, nec partes absque iis considerari volumus) nimium irritati à crasi, vigore, serenitate sua dejiciuntur, & instar effectus & instar causæ pro diverso considerandi modo se habentes. Membranae seu fibrillæ nerveæ irritatæ & per istam irritationem spasmum inducentes plerunque partes cum quibus nervos communes habent, in societatem trahunt, in auxilium pro amoliendo hostili vocant, at non raro etiam dissitis partibus, vicinis salvis, malum tale communicatur. Hic intestinorum spasmodica affectio similem in capite potissimum excitavit, hinc illa actionum abolitio, unde deliquium censebant. Incongrua loquebatur Æger, ob turbatos spiritus ac eccentricos, & fibrillas cerebri variè tortas; Oculi cornu æmulantur fixi, quia non solum spiritus visivi à serenitate dejecti, sed & in influxu ad oculos debito impediti, ipsæque membranæ oculorum convulsivam patiebantur labem: Flores soli oculis obversari videbantur, vel, quia isto tempore frequentes spiritibus motum ad commune sensorium induxerunt adhuc perdurantem, vel quia ipsa spirituum & sanguinis conditio tale delirium huic vigilantibus, seu aliis dormientibus somnia, objecit: Circa vesperam causa morbifica & hinc etiam malo aucto Convulsiones internæ redierunt cum totali cæcitate, quam *Guttam serenam*, quia oculi aperti nullum monstrabant vitium, dicimus. Nervorum enim opticorum fibrillæ per istum spasmodicum affectum variè distortæ & dislocatæ fuerunt, ut transitus spiritibus visivis amplius non patuerit, imò, quia sub ista distorsione quid lenti illapsam viam præcluserit, suspicari quis non absque fundamento poterit, licet & hoc brevis affectus duratio in dubium vocet: Turbatæ fuerunt actiones animales interiores, ut vix, ubi sit, recordari, tamen de his molestiis conqueri potuerit, quia & fibrillæ extra suos ordinarios limites ac regulas actæ, & spiritus tam quàm motum quàm quàm crasin deviarunt.

Responsum.

Contra summè periculosum hunc affectum in usum ducenda erunt sequentia: Pulvis quovis trihorio quantitate in prioribus indigitata cum aqua seu Mixtura, Electuarium sæpius castaneæ quantitate exhibeatur. Elixir naribus, vertici, temporibus, cervici applicetur. Vesicæ excitentur in brachiis & cruribus. Potus ordinarius sit idem cum priori: Enemata nuper præscripta applicentur.

XIX.

Periculum utique hic magnum ratione cœcitatís, cum exemplum in hac urbe fuerit talis cœcitatís à Colica incurabilis, ratione vitæ, cum tales Convulsiones internæ sæpè mortem afferant, Adstantibus imò & nonnunquam Medicis syncopen consentibus, & si spirituosà porrò, calidiora, acriora, fermentationem extraordinariam cientia exhibita fuissent, auctum magis fuisset periculum, Epilepsia universali subsequente. Necessarium judicavit Medicus, ut spiritus suæ crasi, vigori, serenitati restituerentur, à motu eccentrico revocarentur, ipsis debitus pararetur transitus, fluida humerosa acriora imminuerentur, emendarentur, enervarentur, partes solidæ ipsarumque fibræ à tensione, distorsione &c. liberarentur. Elixir istud particulis non solùm volatilibus sed & maximè penetrantibus pollens spiritus suscitare, restaurare, reficere, consolari multum valet, applicitum his partibus, dum ibi hoc beneficium spiritus ac nervis fibrillis contulit, mox illud & aliis affectis corporis partibus communicavit, quod quotidianum in corpore humano est, ut spiritibus in una parte solamen accipientibus, accipiant & reliqui in alia parte imò toto corpore; Vesicatoria applicita non solùm serum & cum ipso minima acria eduxerunt, sed & spiritus dispersos revocarunt Potus ordinarius & Enemata thes. 15. commendata, jam & quare fuerunt.

Medicamenta.

*Rx. Pulv. cephal. Dn. D. Camerar. ℥B. epileps. March
 ℥ii. Spec. Diamb. gr. vj. M. f. pulv. Rx. aq. ceras. nigr. borrag
 bugloss. a. ℥ij. Iulap. Alexandrin. ℥vj. M. D. S. Wasser zu der
 Pulver*

Pulver. ℞. *Conserv. borrag. rosar. dam. a.* ꝑ℥. *Carn. citr. condit.* ℥℞. *Nuc. ind. cond.* ℥ij. *Conf. Alkerm. compl.* ℥j. *Syr. rub. id.* ꝑ℥. *M. f. Elect. f. Lattwerger.* ℞. *Elix. vit. maj. Querc.* ℥iij. **D. S.**
Anstrich.

XX.

Pulvis cephalicus Exc. Dn. Præsidis præter absorbentia, communiter in nervorum affectibus laudari solita, Cinabarim nativam continet, hinc domuit irrequietos spiritus, serenitati reddidit, singulariter acria mitigavit, spicula infregit, aculeos obtudit, ut fibræ à malignis illis irritantibus, à spasmodicis crispationibus liberatæ fuerint; Cui suppetias à latere tulit pulvis Epilepticus Marchionis, ex rad. pœon. visc. quern. &c. absorbentibus (quæ non imbibendo solum sed & dum subintrant, immutando, invertendo, irretiendo, ligando profunt) pretiosis & minùs pretiosis constans. Additæ fuerunt species diambæ ad suscitationem spirituum, sufficienti, quod Quibusdam mirum videbitur, quantitate; talis enim affectus largiorem calidorum, aromaticorum, spirituosorum quantitatem non fert, præsertim in hoc individuo tali temperamento prædito & largiori vini potui assueto. Julapium Alexandrinum Londinensium mitigando, temperando, diluendo prodest, simul & robur (debitè hoc explicetur velim) variis largitur partibus, quod & de *Conserv. rosar. dam. ac Carn. citr. condit.* dicimus. *Nux Indica* cum *Conf. Alkerm. compl.* spiritibus solamen attulit, simul & acrimoniam infregit.

Cætera Medico, quia Ægrum diu jam noverat, nota fuerant, & quidem è Classe Rerum Naturalium, Temperamentum seroso-sanguineum, ætas 71. annor. vultus floridus, imò propter guttas, rosaceus, habitus corporis crassus, statura brevis; Non Naturalium, vita modò diu sedentaria, modò propter itinera, laboriosa, largior vini potus, etiam ex officii ratione copiosior, modò acidi, minùs generosi, modò valde generosi; præter Naturalium, aliquoties antehac tumores genæ, imò totius capitis, odontalgia, aliquando oris & vicinarum partium inflammatio ac excoriatio, uno verbo, Catarrhi ut loqui solent, nonnunquam infestantes.

XXI.

Ceu illa ex triplici petita Classe in omni affectu p. n. Medico, quantum notum est, probe consideranda sunt, ita & hic de prædominantibus in Ægri sanguine ac corpore particulis serosis, blandis, oleosis, balsamicis testatæ fuerunt priora; sed degenerasse non semel & serosas istas acribus miasmatis tinctas fuisse, quò plurimum Non-Naturales Res, præsertim vini largior potus & alia contulerunt, docuerunt posteriora: Serum enim non, quod nomen vult, fluens ex parte, sed in illa subsistens, detentum Catarrhos ibi inducit.

Mense Julio D. S. L. Medicum accessit Æger ab omnibus molestiis liber & vegetus, accipiens ab ipso monitum, ut memor tantarum molestiarum in diætâ liberio rem vitam abdicaret.

XXII.

Veluti nimis rigidi sunt illi Medici, qui omnes homines, etiam sanos strictis diætæ legibus coercere conantur: Ita Ægrorum aut convalescentium commodum non promovent, qui laxiores habenas, imò liberrimum quibusvis fruendi cibus ac potibus relinquunt ac concedunt arbitrium, benevolentiam, sed malè, captantes. Multum certè confert ad præcavendas recidivas Diætæ ad Medicas Indicationes observatio, quod quotidiana testatur Experientia.

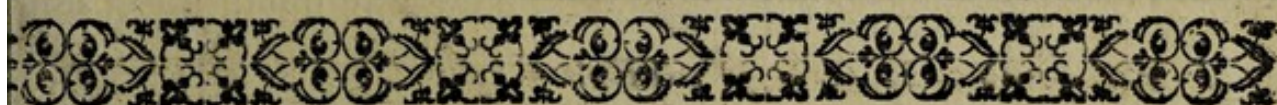
XXIII.

Miraberis L. B. cur contra tot, contra tantos valetudinis & vitæ hostes *nobiliora, politiora, superbiora* arma non fuerint adhibita. Nulla recensita fuerunt medicamenta, qualibus Modernorum Quorundam Medicorum volumina repleta sunt, spirituosâ, volatiliâ per prolixos & laboriosos, nè dicam superfluos processus elaboratâ insignibus titulis & rubricis splendentia, exotica, sumptuosâ, nova, singulari & diverso à communi modo in usum ducenda, pro Quosdam talium malacia vexare solet. Sed scias, velim, utique volatilia, spirituosâ, chymica & exotica sæpius in Arte nostra requiri, sed non in omnibus; in his enim & similibus affectibus e quæ hic exhibita fuerunt, juvante D E O, sufficere, imò præ aliis prædesse, non solum hic casus, sed & plurimi alii Exc. Dn. Præsidentis docu-

ocuerunt. *Methodum autem hanc nostram non penitus cum communiter recepta eandem esse reperiet, qui vulgarem etiam quibusdam modernis familiarem cum hac conferet.*

Hisce DEO Ter Opt. Max. grates persolvimus pro benignissima medicamentis facta benedictione, Cui & pro meis hucusque feliciter perductis studiis sit

SOLI
Sempiterna
G L O R I A.

I.

Edulitas multum vigili Tua nocte probata

Clarior evadet irradiante die.

Ecce mitrâ insigni & spartâ indonatus abibis,

Cum Tibi juncta dies proxima dona feret.

Hisce Nobil. atq; Clarissimo Domino Doctore gratulatur, eiq; invidendos honorum meritissimorum successus exoptat

Johannes Zeller, Med. Doct.

PP. & h. t. Decanus.

II.

Multiplicem exponis Morbum Certamine docto:

Hinc fulgore micat Gloria multiplici.

Prosperissima quævis
apprecatur

PRÆSES.

III. Mor-

III.

MOrborum rabies variorum huc usque maligna
Sæviit, atque hunc jam, mox alium abripuit :
His tamen opponit Medicos nostra hæc Schola doctos,
Quos inter clarus Kniselius radiat.

Joh. Ludovic. Mögling, D.

IV.

Quid? nisi laurus, erunt, Kniseli! premia digna,
Anceps Doctorum quæ tibi pugna parit.

Paucissimis hæc Fautori atque amico suo
sincero applaudere debuit.

Ferdinandus Gottlieb Schmeltz.

